

2. Шапиро В.Д. Управление проектами / В.Д. Шапиро [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.infanata.org/info/infotech/1146096877-upravlenie-proektami-shapiro-v.d..html>
3. Шеремет А. Д. Управление проєктами / А. Д. Шеремет, В. П. Суйц. - М.: РШФРА - М, 2002. – 352 с.

УДК 657.471

Я.А. СУШАРНИК, *аспірант,
кафедра обліку і аудиту,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець – Подільський*

ПОНЯТТЯ КЛАСИФІКАЦІЇ В ОБЛІКУ ВИТРАТ

Сучасний розвиток облікової думки нерозривно пов'язаний із систематизацією та автоматизацією облікового процесу. Класифікація витрат є проміжною ланкою, що об'єднує ці процеси. Класифікація витрат та категорії якими вона керується – невід'ємна складова повноцінного розуміння обліку витрат.

Наукова класифікація – спосіб пізнання системи об'єктів за класами відповідно до визначених ознак, за допомогою яких здійснюється пізнання ступені подібності та відмінності об'єктів. Інколи вживають термін категоризація у значенні "розподілення об'єктів на категорії". Категорія – відображає універсальні властивості і відношення об'єктивної дійсності, загальні закономірності розвитку всіх матеріальних, природних і духовних явищ [3].

Щоб класифікувати об'єкти будь-якої природи, необхідно визначити набір класифікаційних ознак, що визначають підставу розподілу об'єктів.

Будь – яка класифікація інформації має відповідати таким основним вимогам:

- забезпечення повноти охоплення об'єктів множини, що вивчаються;
- не перетинання груп об'єктів, що виділяються;
- можливість включення нових груп об'єктів;

- лаконічність, чіткість і зрозумілість класифікаційних ознак;
- незмінність прийнятої класифікаційної ознаки на всіх рівнях класифікації.

До основних систем класифікації економічної інформації належать: ієрархічна, фасетна, змішана і дескрипторна.

Ієрархічна система класифікації — це система, у якій поділ множини об'єктів на підмножини виконується послідовно згідно із заданими ознаками. Первинна множина об'єктів спочатку поділяється на підмножини, утворені за однією ознакою, котра може набувати різних значень. Далі кожна здобута підмножина поділяється на групи за значеннями наступної ознаки. Ці групи у свою чергу поділяються на підгрупи за наступними ознаками і т. д. Між виділеними групами об'єктів встановлюється певна ієрархія. При цьому кожна підмножина належить лише одній вищій множині. Ієрархічна система класифікації характеризується глибиною, тобто кількістю ступенів поділу первинної множини, або, що те саме, кількістю заданих ознак класифікації. Ієрархічній системі класифікації притаманні простота, наочність, логічність побудови, добра пристосованість до ручного оброблення. Вадами такої системи є жорсткість структури через фіксованість ознак і порядку їх розміщення, складність включення нових ознак, необхідність великого резерву місткості.

Фасетна класифікація полягає в паралельному поділі множини об'єктів на незалежні підмножини.

Переваги фасетної системи класифікації полягають у гнучкості її структури, можливості включення нових фасет і виключення старих.

До вад такої системи можна віднести нетрадиційність і складність її використання в разі ручного оброблення даних і недостатньо повне використання місткості з огляду на те, що багато можливих комбінацій фасет не мають практичного застосування. Зміна системи класифікації передбачає використання обох згаданих систем.

В ієрархічній системі класифікації на будь-якому рівні підмножини елементи не повинні перетинатися. Сума елементів

усіх множин кожного рівня дорівнює кількості елементів первинної (початкової) множини. Для фасетної класифікації це не є обов'язковим, сума елементів підмножини може бути більшою за кількість елементів початкової множини [2].

У комбінаційних класифікаціях систематизатор має змогу самостійно створювати певні ділення завдяки винесенню в окрему групу понять, що характеризують типові ознаки документів. Більшість сучасних документальних класифікацій є комбінаційними. Вони компактніші за перелічувальні, дають широкі можливості для багатоаспектного відображення документів, забезпечують потрібну глибину індексації [1].

Дескрипторна система класифікації. Для організації пошуку інформації, для ведення тезаурусів (словників) ефективно використовується дескрипторна (описова) система класифікації, мова якої наближається до природної мови опису інформаційних об'єктів. Особливо широко вона використовується в бібліотечній системі пошуку.

Суть дескрипторного методу класифікації полягає в наступному: відбирається сукупність ключових слів або словосполучень, що описують певну предметну область або сукупність однорідних об'єктів. Причому серед ключових слів можуть знаходитися синоніми; вибрані ключові слова та словосполучення піддаються нормалізації, тобто із сукупності синонімів вибирається один або декілька найбільш вживаних [4].

Проаналізувавши 100 вітчизняних і зарубіжних джерел нами досліджено, що в працях вітчизняних вчених велику увагу приділяють класифікації по відношенню до обсягів виробництва. Її частка складає 86 %. Далі йде класифікація по відношенню включення до собівартості – 81 % згадувань. 68 % складають згадування по відношенню до виробничого процесу і 63 % складає класифікація згідно елементів витрат.

Найбільш згадуваною ознакою в працях зарубіжних авторів є класифікація по відношенню до обсягів виробництва і вона складає 81 % від усіх згадувань. Далі йде класифікація включення до собівартості з показником в 52 %. За функціональною ознакою згадується в 52 % праць зарубіжних авторів. Далі з ре-

зультатом в 50 % розглянутих джерел займає класифікаційна ознака за контрольованістю.

Отже, вірне розуміння сутності класифікації, правильний розподіл витрат між класифікаційними ознаками, необхідні умови для ефективного функціонування підприємства. В наш час велику роль відіграє прийняття правильного рішення. Тому найбільш поширенішою класифікацією по відношенню до обсягів виробництв і розподіл витрат на постійні і змінні.

Список використаних джерел

1. Документні систематичні класифікації [Електронний ресурс] / Матеріал з Вікіпедії. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Документні_систематичні_класифікації.
2. Інформаційні системи і технології в статистиці [Електронний ресурс] / В.М. Годун, Н.С. Орленко, М.А. Сендзюк. – Режим доступу: <http://sesia.com.ua/book/80/5659.html>
3. Класифікація [Електронний ресурс] / Матеріал з Вікіпедії. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Класифікація>.
4. Класификация и кодирование информации [Електронний ресурс] / підручник. – Режим доступу: http://phys.bspu.Unibel.by/static/lib/inf/posob/stu_m/glaves /glava2/gl_2_2.htm.

УДК 657.471.12

Н.А. ТКАЧЕНКО, науковий співробітник
ННЦ "Інститут аграрної економіки" НААН, м. Київ

СИНТЕТИЧНИЙ ТА АНАЛІТИЧНИЙ ОБЛІК ОПЛАТИ ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Синтетичний і аналітичний облік оплати праці аграрних підприємств за журнально-ордерною формою здійснюється за спеціалізованими формами реєстрів журнально-ордерної форми обліку та Методичними рекомендаціями щодо застосування реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств, що затверджені Міністерством аграрної політи-